

ת"פ 49284/03/13 - מדינת ישראל נגד יפעת פרידמן, דב פרידמן

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו
ת"פ 49284-03-13 מדינת ישראל נ' פרידמן ואח'

בפני	כבוד השופטת דגית ויסמן מדינת ישראל
המאשימה	נגד 1. יפעת פרידמן 2. דב פרידמן
הנאשמים	

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו בעבירה של העסקת עובדת זרה ללא היתר כדין, בניגוד להוראות סעיפים 2(א)(1)- (2) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.
2. על פי המתואר בהכרעת הדין, הנאשמים העסיקו עובדת זרה, נתינת הפיליפינים, שהגיעה לישראל והחזיקה באשרת עבודה לסיעוד. העובדת עבדה בביתם של הנאשמים בעבודות משק הבית וטיפול בילדיהם של הנאשמים, במשך כארבעה חודשים. העובדת לנה בביתם של הנאשמים חמישה ימים בשבוע. אין חולק שהנאשמים הסדירו ביטוח רפואי לעובדת.
בהכרעת הדין נקבע שהרקע להעסקת העובדת היה העובדה שהנאשם לקה בלבו ושהה בבית בתקופת ההחלמה, אם כי לא היה סיעודי.
ביחס לזהות המעסיק, נקבע כי שני הנאשמים העסיקו את העובדת, אם כי מהכרעת הדין עולה שמעורבותו של הנאשם היתה גבוהה יותר (סעיף 9 להכרעת הדין).
3. לטענת המאשימה, בשים לב למהות העבירה והשלכותיה החברתיות, בהעדר מידע כלכלי על הנאשמים, מתחם הענישה צריך לעמוד על 20% עד 60% מהקנס הקבוע בחוק. המאשימה הוסיפה שלמרות שבעניינם של הנאשמים, לא חלה ההוראה על ענישה שלא תפחת מכפל הקנס המינהלי, יש לנהוג כך עם הנאשמים, ובכך לתת ביטוי למדיניות המאשימה בהגשת כתב אישום יזום חלף קנס. בהתבסס על פסיקת בית הדין הארצי, ובשים לב לכך שנוהל הליך הוכחות, נתבקשה הטלת קנס בסך 17,000 ₪ על כל אחד מהנאשמים.

4. לטענת הנאשמים, בקביעת גובה הקנס, יש להתחשב בכך שמדובר רק בהעסקה ללא היתר, שהרי ביטחו את העובדת בביטוח מתאים. עוד נטען שיש להתחשב במשך ההעסקה, שלא היה ארוך. הנאשמים הוסיפו וטענו שהם לא כפרו בהעסקת העובדת, אלא טענו לטעות ומשום כך נוהל הליך הוכחות. הנאשמים הזכירו את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, את עברם שהוא ללא רבב וציינו שהקנס אשר יוטל על כל אחד מהם, ישולם מהתקציב המשפחתי המשותף. עם זאת, הנאשמים הפנו להבדלים במעורבות של כל אחד מהם בהעסקתה של העובדת.

5. הנאשמים הורשעו בעבירות לפי חוק עובדים זרים, לגביהן קבע בית הדין הארצי (ע"פ (ארצי) 1001/01 **מדינת ישראל נ' ניסים**, פד"ע לח 145 (2002)) את הדברים הבאים:

"... מדובר בעבירה חמורה, במיוחד כאשר העסקת עובדים זרים ללא היתר הופכת להיות בעיה חברתית ומוסרית. העסקת עובדים זרים, ללא היתר וללא הפיקוח של החוק ומשרד העבודה והרווחה המבטיח להם תנאי עבודה הוגנים, פוגעת גם בתנאי עבודתם של עובדים מקומיים רבים הצריכים להתחרות בשוק העבודה עם 'עבודה זולה'. אנו מצווים מכח עקרונות הדמוקרטיה של מדינת ישראל ומורשת ישראל להעניק יחס הוגן לזר. לפיכך אין להטיל קנס סימלי או נמוך על המעסיק פועלים זרים ללא היתר מבלי שקיימים נימוקים מיוחדים..."

(ר' גם הנפסק בע"פ (ארצי) 57160-1-14 **מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ**, 8.11.14).

כפי שטענה המדינה, אין ראיות לגבי מצבם הכלכלי של הנאשמים.

לאור השיקולים המפורטים לעיל ובשים לב לנסיבות ביצוע העבירה - משך ההעסקה (מספר חודשים) שכללה גם לינה, מתקבלת עמדת המדינה לגבי מתחם הענישה, שהוא בין 20% ל - 60% מהקנס הקבוע בחוק (58,400 ₪).

כמו כן, מתקבלת עמדתה לפיה למרות שבמועדים הרלוונטיים לא חלה הוראת החוק המורה על קנס מינימלי שהוא כפל הקנס המנהלי, זהו הרף התחתון לענישה (ר' למשל הנפסק בע"פ (ארצי) 33166-09-15 **מדינת ישראל נ' מן**, 1.2.17).

6. משנקבע מתחם הענישה, יש לבחון את הנסיבות הקשורות לנאשמים, שאינן קשורות בביצוע העבירה. בכלל זה יש להתחשב בעובדה כי הענישה שתוטל על שני הנאשמים, בסופו של יום תבוא מתקציבה של משפחה אחת. עניין זה תומך בקביעת קנס בסכום נמוך יחסית, לכל אחד מהנאשמים.

נסיבות נוספות הקשורות לנאשמים הן היעדר עבר של עבירות בתחום הנדון בבית הדין לעבודה והעובדה שביטחו את העובדת בביטוח רפואי, היינו שההעסקה אמנם לא היתה כדוין, אך לא היתה משולבת בפגיעה בזכויות העובדת.

גם חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה מהווה נימוק לקולא.

7. באבחנה בין כל אחד מהנאשמים, העונש שיוטל עליהם צריך לשקף את מידת מעורבותו של כל אחד מהם בביצוע העבירה. על כן הקנס שיוטל על הנאשם יהא גבוה מהקנס שיוטל על הנאשמת.

8. בשקלול כל האמור לעיל, במסגרת המתחם שהוצע על ידי המאשימה, בשים לב לכך שהקנס שיוטל על כל אחד מהנאשמים יבוא מתקציב התא המשפחתי המשותף, בהתחשב בחלוף הזמן ומעורבותה הנמוכה יחסית של הנאשמת בביצוע העבירה, אך עם זאת - בהתחשב בכפל הקנס המנהלי ובעובדה כי מדובר בהלנת עובדת זרה בבית הנאשמים, יוטל על הנאשמת קנס בסך 14,000 ₪.

רוב השיקולים לגבי הנאשמת יפים גם לגבי הנאשם, שמעורבותו בהעסקת העובדת היתה גבוהה יותר. על כן עליו יוטל קנס בסך 16,000 ₪.

9. סוף דבר -

א. על הנאשמת מוטל עונש בגין העבירה בה הורשעה, של תשלום קנס בסך 14,000 ₪, שישולם ב - 8 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.3.18.

ב. על הנאשם מוטל עונש בגין העבירה בה הורשע, של תשלום קנס בסך 16,000 ₪, שישולם ב - 8 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.3.18.

ג. כל אחד מהנאשמים יחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירה על חוק עובדים זרים, תשנ"א-1991, וזאת במשך שלוש שנים מיום קבלת גזר הדין, שאם לא כן, יחוייבו בקנס המירבי שיהיה קבוע בחוק בעת ביצוע העבירה.

על הנאשמים לפנות למזכירות בית הדין תוך 7 ימים מקבלת גזר הדין, על מנת לחתום על ההתחייבות האמורה.

בהתאם להסכמת הצדדים, גזר הדין יישלח לצדדים בדואר.

ניתן היום, י"ג טבת תשע"ח, 31 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.